

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4747/2021
09.12.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Слађане Накић Момировић и Марине Милановић, чланова већа, у поступку расправљања заоставштине иза пок. АА, бившег из ..., одлучујући о ревизији наследног учесника ББ из ..., чији је пуномоћник Немања Рачић, адвокат из ..., изјављеној против решења Вишег суда Смедереву Гж 453/19 од 13.05.2020. године, у седници већа одржаној 09.12.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији наследног учесника ББ из ... изјављеној против решења Вишег суда у Смедереву Гж 453/19 од 13.05.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија наследног учесника ББ из ... изјављена против решења Вишег суда у Смедереву Гж 453/19 од 13.05.2020. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Смедереву О 1723/17 од 24.04.2018. године, расправљена је заоставштина пок. АА, бишег из ..., преминулог дана 04.06.1964. године, на основу судског тестаментна састављеног пред Трећим среским судом у Београду Р 425/61 дана 12.04.1961. године, проглашеног на записнику пред Среским судом у Смедереву О 420/64 дана 06.10.1964. године и на основу закона, па су за наследнике оглашени: на имовини ближе означеној у изреци под I - ВВ, унука оставиоца по умрлој ћерки ГГ и ДД, праунук оставиоца по умрлом унуку ЂЂ од умрле ћерке ГГ, са по $\frac{1}{4}$ удела и ЕЕ, праунук оставиоца по умрлом унуку ЖЖ, а по умрлом сину ЗЗ, са $\frac{1}{2}$ удела; на имовини ближе означеној у изреци под II - ВВ, унука оставиоца по умрлој ћерци ГГ и ДД, праунук оставиоца по умрлом унуку ЂЂ, од умрле ћерке ГГ, са по $\frac{1}{2}$ удела; на имовини ближе означеној у изреци под III - ИИ, ББ, ЈЈ и КК, унуке умрлог тестаменталног наследника оставиоца ЛЛ по његовом умрлом сину ЉЉ, са по $\frac{1}{4}$ удела; на имовини ближе означеној у изреци под IV - ИИ и ММ, унук и унука тестаменталног наследника оставиоца ЛЛ по његовом умрлом сину ЕЕ, са по $\frac{3}{30}$ делова, НН, снаха по сину ЊЊ тестаменталног наследника оставиоца ЛЛ, ЛЛ и ОО, унук и унука тестаменталног наследника оставиоца ЛЛ по умрлом сину ЊЊ, сви са по $\frac{2}{30}$ делова, ИИ, ББ, ЈЈ и КК, унуке тестаменталног наследника ЛЛ по његовом умрлом сину ЉЉ, све са по $\frac{3}{30}$ делова, ПП, снаха тестаменталног наследника оставиоца ЛЛ по његовом умрлом унуку РР а од умрле ћерке СС, са $\frac{1}{30}$ дела, СС, праунук тестаменталног наследника ЛЛ по умрлом унуку РР а од умрле ћерке ТТ, са $\frac{1}{30}$ дела,

ЋЋ, праунука тестаменталног наследника оставиоца ЈЈ по умрлом унуку РР а од умрле ћерке ТТ, са 1/30 делова и УУ, унука тестаменталног наследника оставиоца ЈЈ по умрлој ћерки ТТ, са 3/30 делова.

Решењем Вишег суда у Смедереву Гж 453/19 до 13.05.2020. године, одбијене су као неосноване жалбе наследника ББ и ЕЕ и потврђено решење Основног суда у Смедереву О 1723/17 од 24.04.2018. године.

Против правноснажног решења донетог у другом степену наследни учесник ББ благовремено је изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о изјављеној ревизији одлучи применом члана 404. Закона о парничном поступку.

По оцени Врховног касационог суда, нису испуњени услови за одлучивање о ревизији наследног учесника, као о изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11...18/20 – у даљем тексту ЗПП), који се примењује у конкретном случају, с обзиром да је одлука којом се поступак окончава укинута и предмет враћен на поновно суђење после 01.02.2012. године, а побијано другостепено решење донето после 31.05.2014. године, односно после ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 55/14).

Према одредби члана 404. став 1. ЗПП, ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако Врховни касациони суд оцени да је то потребно ради разматрања правних питања од општег интереса или правних питања у интересу равноправности грађана, односно ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Побијаним решењем потврђено је првостепено решење којим је утврђена заоставштина иза пок. ФФ, преминулог 08.06.1964. године, круг лица позваних на наслеђе и њихови наследни удели, применом релевантних одредаба Закона о наслеђивању („Службени лист СФРЈ“, број 42/65) који се у конкретном случају примењује на основу члана 232. Закона о наслеђивању („Службени гласник РС“, бр. 52/74), којом одредбом је прописано да се наслеђа отворена пре ступања на снагу овог закона по којима није донета правноснажна одлука, имају расправити по одредбама Закона о наслеђивању („Службени лист СФРЈ“, број 42/65). Наиме, правилно су примењена правна правила о наслеђивању на основу закона и на основу тестаменталног универзалног сукцесије (преласку заоставштине на наследнике), с обзиром да су син и ћерка оставиоца као законски наследници и тестаментални наследник доживели моменат делације, а преминули су у току поступка, па су на њихово место ступили њихови наследници и правни следбеници, као и правила о праву претстављања потомака наследника који је искључен из наслеђа. Оваква одлука нижестепених судова је у складу са праксом Врховног суда и Врховног касационог суда, те нису испуњени услови да се о ревизији изузетно одлучује у циљу новог тумачења права, разматрања правних питања од општег интереса, у интересу равноправности грађана или ради

уједначавања судске праксе. Овај суд је посебно имао у виду да уз ревизију нису достављене одлуке које указују на другачију одлуку у битно сличним или истим чињеничним и правним ситуацијама, те да је наследна учесница доведена у неравноправан положај у односу на остале грађане, због чега такође нема места одлучивању о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе. Због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања се посебна ревизија не може изјавити.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. у вези са чланом 420. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП прописано је да је недозвољена ревизија изјављена против пресуде против које по закону не може да се поднесе.

Одредбом члана 420. став 1. ЗПП прописано је да странке могу изјавити ревизију против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончаан, док је ставом 2. истог члана Закона прописано да ревизија против решења из става првог овог члана није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде.

Према одредби члана 27. став 2. Закона о парничном поступку, у поступку у коме се одлучује о имовинско-правним стварима ревизија је дозвољена под условима под којима се по Закону о парничном поступку може изјавити ревизија у имовинско-правним споровима, ако овим или другим законом није друкчије одређено.

Из изложеног произилази да се о дозвољености ревизије одлучује према вредности предмета спора. Одредбом члана 403. став 3. ЗПП прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

У конкретном случају, поступак је покренут предлогом тестаменталног наследника од 01.07.1964. године, у коме није означена вредност спора нити је за предлог одређена наплата судске таксе. У смртвници састављеној 08.06.1964. године означена је вредност заоставштине од 2.090.000,00 тадашњих динара, у ком износу је вредност заоставштине утврдила и Комисија за процену Месне канцеларије у Вучаку Записником о процени заоставштине од 01.07.1964. године. У поступку расправљања заоставштине суд није утврдио вредност предмета спора, односно вредност заоставштине, а правноснажним решењем о наслеђивању, које се побија ревизијом, није одређена наплата судске таксе наследницима. У раније донетим решењима о наслеђивању О 3740/10 од 28.11.2011. године и О. 194/14 од 10.02.2014. године (укинутим по жалбама) наследној учесници – подносиоци ревизије суд је одредио наплату паушалне таксе у износу од 3.000,00 динара, а у решењу О.1297/15 од

05.12.2015. године (такође укинута), одређена јој је наплата судске таксе у износу од 1.000,00 динара.

Према одредби члана 35. Закона о судским таксама („Сл. гласник РС“, бр.28/94... 31/2009...106/2015), када је у ванпарничном поступку, у земљишнокњижном поступку, у стечајном поступку и у поступку реорганизације за плаћање таксе меродавна вредност захтева, за њено утврђивање ће се сходно примењивати одредбе члана 21. до 28. овог закона, ако у Таксеној тарифи није другачије одређено. Тарифним бројем 7. Таксене тарифе, која је била у примени у време доношења решења О 3740/10 од 28.11.2011. године, прописано је да се за расправљање заоставштине у првостепеном поступку плаћа такса према чистој вредности заоставштине, и то преко 50.000 до 200.000 динара вредности – 2.800 динара увећано за 1% од вредности заоставштине, а Тарифним бројем 7. Таксене тарифе, која се примењивала у време доношења решења О.194/14 од 10.02.2014. године и О.1297/15 од 05.12.2015. године, да се за расправљање заоставштине у првостепеном поступку плаћа паушална такса у износу од 1.000,00 до 75.000,00 динара. У наведеним решењима о расправљању заоставштине наследној учесници ББ одређивана је наплата судске таксе у распону од 1.000,00 динара до 3.000,00 динара, а која вредност у смислу Тарифног броја 7. Таксене тарифе која је била у примени када су таксе одређене, одговара вредности предмета спора највише до 100.000,00 динара.

Како вредност заоставштине према којој је одређена наплата паушалне судске таксе у спроведеном поступку не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења предлога (покретања оставинског поступка), то тако утврђена вредност предмета спора чини ревизију недозвољеном, применом члана 403. став 3. и 410. став 2. тачка 5. у вези члана 420. став 6. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић